

Brüsszel, 2021. május 28.
(OR. en)

9050/21

LIMITE

JUSTCIV 92
ECOFIN 471
EJUSTICE 56
COMPET 388
CODEC 747
IA 98

Intézményközi referenciaszám:
2018/0044(COD)

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	7222/18 + ADD 1 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 + ADD 2 REV 2 + ADD 3
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács Rendelete a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jogról – Általános megközelítés

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság a tőkepiaci unióról szóló cselekvési terv részeként 2018. március 12-én elfogadta a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jogról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot¹ (a továbbiakban: a javasolt rendelet).
2. A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikkének (2) bekezdésén alapul, ezért arra a rendes jogalkotási eljárás vonatkozik.

¹ 7222/18.

3. A tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési terv célkitűzéseivel összhangban a javasolt rendelet arra hivatott, hogy előmozdítsa a határokon átnyúló beruházásokat az EU-ban, és ezáltal megkönnyítse a vállalkozások, köztük a kkv-k, valamint a fogyasztók finanszírozáshoz jutását. A javasolt rendelettel a jogalkotó konkrét célkitűzése az, hogy hozzájáruljon a követelésekkel végzett, határokon átnyúló ügyletek számának növeléséhez azzal, hogy uniós szinten egységes kollíziós szabályok elfogadása révén jogbiztonságot nyújt, ezáltal kiküszöböli a jogi kockázatokat és az esetleges rendszerszintű következményeket, emellett pedig lehetővé teszi a határokon átnyúló beruházásokat, az olcsóbb hitelhez való hozzáférést és a piaci integrációt.
4. Az Európai Parlament 2019. február 13-án elfogadta az első olvasatban kialakított álláspontját², amely 24 módosítást tartalmazott a bizottsági javaslatra vonatkozóan.
5. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. július 11-én fogadta el véleményét³ a javaslatról, az Európai Központi Bank pedig 2018. július 18-án nyilvánított véleményt⁴.
6. Írország nem élt a Szerződésekhez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikke adta lehetőséggel, tehát nem vesz részt a javasolt intézkedés elfogadásában és alkalmazásában. A Szerződésekhez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv alkalmazásában Dánia nem vesz részt a javasolt intézkedés elfogadásában.

² 6217/19.

³ 11427/18.

⁴ CON/2018/33.

II. A KOMPROMISSZUMOS CSOMAG FŐBB ELEMEI

7. Az igazságügyi miniszterek a 2020. június 4-i nem hivatalos videokonferenciájukon folytatott megbeszélések során értékes politikai iránymutatást nyújtottak az egyetemesség elvének megerősítését, a novációval összefüggésben az elsőbbségi összeütközések kizárását és a javasolt rendelet nem visszamenőleges hatályú alkalmazását illetően. A Tanácshoz három jelentést nyújtottak be az elért eredményekről, 2018 decemberében⁵, 2019 júniusában⁶ és 2020 decemberében⁷.
8. A portugál elnökség a korábbi elnökségek munkájára építve jogalkotási prioritásként kezelte ezt a dossziét. Ennek eredményeként a polgári jogi munkacsoport (követelések engedményezése) intenzív ütemben folytatta megbeszéléseit a javasolt rendeletről. A polgári jogi munkacsoportban (követelések engedményezése) elért érdemi eredmények fényében az elnökség úgy véli, hogy a szöveggel kapcsolatban általános megközelítés alakítható ki.

A. A rendelet hatálya

9. Jelenleg nincsenek a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira irányadó uniós szintű kollíziós szabályok, a tagállami szinten e területen megállapított kollíziós szabályok pedig (amennyiben léteznek) eltérnek egymástól. A követelések határokon átnyúló engedményezése során a nemzeti kollíziós szabályok inkoherenciája jogbizonytalansághoz vezet abban a tekintetben, hogy melyik jogot kell alkalmazni az engedményezések harmadik felekre kifejtett hatásaira.

⁵ 14498/18.

⁶ 9562/19.

⁷ 13122/20.

10. A javasolt rendelet célja, hogy jogbiztonságot teremtsen azáltal, hogy közös kollíziós szabályokat állapít meg, kijelölve azt a jogot, amelyet a polgári és kereskedelmi ügyek területén a követelések határokon átnyúló önkéntes engedményezése és a jogok és kötelezettségek szerződéses átszállása által a harmadik felekre kifejtett hatásokra alkalmazni kell.
11. A rendelet az immateriális eszközökben megtestesülő követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira vonatkozik. Ez egyúttal azt jelenti, hogy bizonyos kérdések nem tartoznak a rendelet hatálya alá, mivel nem az immateriális eszközökben megtestesülő követelések engedményezéséhez kapcsolódnak. Részletes technikai megbeszéléseket követően azonban a munkacsoport úgy ítélte meg, hogy fontos tisztázni: az ilyen kérdések nem tartoznak a rendelet hatálya alá. Ezek a kérdések a következők:
- pénzügyi eszközök átruházása, ideértve az értékpapírokat és a származtatott eszközöket is;
 - kriptoeszközök átruházása; valamint
 - követelések engedményezése, amennyiben a követelések nem immateriális formában, hanem tanúsítványban testesülnek meg, vagy könyvelési tételben jelennek meg.
12. Az egyértelműség és az egyéb uniós jogi aktusokkal való összhang érdekében a munkacsoport megállapodott abban, hogy a szövegben kifejezetten jelezni kell, hogy a rendelet nem terjed ki a pénzügyi eszközök átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra, ideértve többek között az ilyen pénzügyi eszközök biztosítékként való nyújtás, elzálogosítás vagy biztosítéki joggal való egyéb megterhelés útján való átruházását is. Következésképpen a rendelet nem irányadó a pénzügyi eszközöknek (például átruházható értékpapíroknak, pénzügyi eszközöknek és kollektív befektetési formák befektetési jegyeinek) az átruházására, függetlenül attól, hogy azok kibocsátása megosztott főkönyvi technológia révén történik-e, és hogy az átruházásra i. tanúsítvány fizikai átadása, ii. könyvelési tételként nyilvántartásban, számlán vagy központi letéti rendszerben való rögzítés útján kerül-e sor, vagy iii. követelések (például közvetítői láncban az adott eszközöknek a soron következő közvetítő általi átadása iránti követelés) engedményezése útján. A javasolt rendelet nem alkalmazandó továbbá a kriptoeszközök átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra, függetlenül attól, hogy a kriptoeszközök pénzügyi eszköznek minősülnek-e, ideértve a kriptoeszközök biztosítékként való nyújtás, elzálogosítás vagy biztosítéki joggal való egyéb megterhelés útján való átruházását is.

13. Mivel a származtatott ügyletek egyszerre minősülnek pénzügyi eszköznek és szerződésnek, és mivel a javasolt rendelet hatálya nem terjed ki a pénzügyi eszközök vagy szerződések átruházására és a novációra, a munkacsoport megállapodott abban, hogy egy preambulumbekzdésben egyértelművé teszi, hogy a rendelet nem alkalmazandó a származtatott ügyletek átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra.
14. A munkacsoport megállapodott abban is, hogy egyértelművé kell tenni: a rendelet nem terjed ki a követelések engedményezésére, amennyiben a követelések nem immateriális formában, hanem egy tanúsítványban testesülnek meg, vagy könyvelési tételben jelennek meg.
15. Az értékpapírokra alkalmazandó joggal való összhang érdekében és tekintettel a tagállamokban alkalmazott eltérő gyakorlatokra, a munkacsoport végül abban állapodott meg, hogy a rendelet hatálya alól ki kell zárni az átruházható értékpapírokból, pénzügyi eszközökből vagy kollektív befektetési formák befektetési jegyeiből eredő követelések engedményezését, még akkor is, ha a követeléseket immateriális formában engedményezték.
16. Figyelemmel arra, hogy a javasolt rendeletnek technológiai szempontból időtállóknak kell lennie, a munkacsoport megvizsgálta, hogy abba be kell-e illeszteni a kriptoeszközökből⁸ és az elektronikus pénzből származó követeléseket. Mivel a javasolt rendelet technológiasemleges eszköz, hatályának attól függetlenül ki kell terjednie a követelésekre, hogy azok milyen technológia segítségével kibocsátott, átruházott vagy tárolt eszközökből erednek, vagyis a nem pénzügyi eszköznek minősülő kriptoeszközökből eredő követelésekre is. Annak érdekében, hogy ne okozzon problémát annak megállapítása, hogy egy bizonyos kriptoeszköz pénzügyi eszköznek vagy egyéb típusú kriptoeszköznek minősül-e, a rendelet hatályának ki kell terjednie az összes kriptoeszközből származó követelésekre, az átruházható értékpapíroknak, pénzügyi eszközöknek vagy kollektív befektetési formák befektetési jegyeinek minősülő kriptoeszközökből eredő követelések kivételével.

⁸ A javasolt rendelet a kriptoeszközöket a kriptoeszközök piacairól szóló jövőbeli rendelet (MiCA) által a közösségi vívmányokba bevezetendő fogalommeghatározásra való hivatkozással határozza meg.

17. Egyes tagállamok jogrendszereinek alapvetően eltérő jellemzőire figyelemmel, különös tekintettel a követelés és a biztosítéki jog közötti kapcsolatra, valamint a nyilvános nyilvántartások szerepére, a munkacsoport megállapodott abban, hogy a hatály alól kizárja a biztosítéki jogok átruházása által a harmadik felekre kifejtett hatásokat, különös tekintettel az ingatlantulajdonra és a jogszabályban előírt nyilvántartásba vételi kötelezettség tárgyát képező ingó vagyontárgyra vonatkozó biztosítéki jogok átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra, ideértve a biztosítéki jogok átruházásának érvényességéhez szükséges alaki vagy nyilvántartásba vételi követelményeket és az ilyen követelmények teljesülésének vagy nem teljesülésének hatásait a biztosított követelésre vonatkozó elsőbbségi összeütközések feloldására.
18. Azaz, ha a biztosítéki jog oly módon kapcsolódik a tárgyát képező követeléshez, hogy annak az államnak a joga alapján, ahol az ingatlan található vagy amelynek hatáskörébe a nyilvántartás vezetése tartozik, teljesülniük kell bizonyos, a biztosítéki jog átruházásának érvényességéhez szükséges alaki vagy nyilvántartásba vételi követelményeknek is ahhoz, hogy az engedményes jogcímet szerezhessen magára a követelésre, a rendelet nem alkalmazandó a biztosított követelésre vonatkozó elsőbbségi összeütközések feloldása keretében a biztosítéki jog átruházásának érvényességéhez szükséges alaki vagy nyilvántartásba vételi követelmények teljesülésének vagy nem teljesülésének a hatásaira.
19. A kompromisszumos megoldás felhívja a figyelmet azokra a hatásokra, amelyek a szigorú nyilvántartási rendszerekből eredhetnek, hangsúlyozva azok fontosságát, ugyanakkor nem írja elő a bejegyzés helye szerinti jog alkalmazását minden helyzetre.

B. Alkalmazandó jog

20. A munkacsoport hosszas technikai megbeszéléseket folytatott arról, hogy a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira főszabályként alkalmazandó jogként az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jogot jelöljék-e meg. Az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog alkalmazása – amely a Bizottság javaslatában is szerepel – több támogatást kapott, mint az engedményezett követelés szerinti jog alkalmazása, mivel nagyobb kiszámíthatóságot eredményezne a harmadik felek számára. A delegációk az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog alkalmazását megfelelőnek ítélték a több különböző jog hatálya alá tartozó követelések tömeges engedményezése és a jövőbeli követelések engedményezése tekintetében, továbbá úgy ítélték meg, hogy az összhangban áll a (fizetésektelenségi eljárásról szóló) (EU) 2015/848 rendelettel.

21. A delegációk ugyanakkor rámutattak arra, hogy a pénzügyi piacok zavartalan működéséhez megfelelő kivételekre lenne szükség. Arra a következtetésre jutottak, hogy a kompromisszumos szöveg 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott egyes engedményezések – például a készpénzkövetelések, a pénzügyi piacokon fennálló követelések és a hitelkövetelések – esetében az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog helyett megfelelőbb lenne az engedményezett követelés szerinti jogot alkalmazni.
22. A Bizottság javaslatával összhangban a kompromisszumos szöveg az értékpapírosításra vonatkozóan megtartja az engedményező joga és az engedményezett követelés szerinti jog közötti választás lehetőségét. E rugalmasság célja, hogy a rendelet ne befolyásolja a nagy piaci szereplők jelenlegi gyakorlatát, ugyanakkor megkönnyítse a határokon átnyúló értékpapírosítási piac kisebb szereplőkre való kiterjesztését.

C. Egyetemes alkalmazás

23. Ahogyan az a Bizottság javaslatában szerepel, és ahogyan azt az igazságügyi miniszterek 2020. június 4-én megerősítették, a kollíziós szabályokat harmonizáló egyéb uniós eszközökkel összhangban a javasolt rendelet által alkalmazandóként kijelölt nemzeti jog lehet valamely tagállam joga vagy egy harmadik ország joga.

D. Kapcsolat más uniós jogi aktusok rendelkezéseivel

24. A javasolt rendeletet *horizontális* eszköznek szánják, amely minden eset tekintetében kijelöli a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jogot, kivéve, ha az uniós jog más, konkrétabb eszközei másként rendelkeznek. A javasolt rendelet alkalmazása nem akadályozhatja más olyan uniós eszközök alkalmazását, amelyek kijelölik a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira *bizonyos területeken* alkalmazandó jogot. E tekintetben a kompromisszumos szöveg 10. cikke tartalmazza azon uniós jogi aktusok nem kimerítő listáját, amelyek elsőbbséget élveznek az új eszközzel szemben.

III. KÖVETKEZTETÉS

25. A mellékletben foglalt végleges kompromisszumos szöveget olyan csomagnak kell tekinteni, amely a különböző tagállamok érdekei és aggályai közötti kényes egyensúlyt tükrözi. A szöveggel a jogalkotó – a pénzügyi piacok érdekeinek és a tagállami jogrendek alapvető jellemzőinek a figyelembevételével – kiegyensúlyozott rendszer létrehozására törekszik.
26. A fentiekre figyelemmel felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy:
- a) hagyja jóvá az elnökség által előterjesztett, az e feljegyzés mellékletében foglalt kompromisszumos csomagot, és
 - b) kérje fel a Tanácsot, hogy a 2021. június 7-i és 8-i ülésén (Bel- és Igazságügy) hagyja jóvá az e feljegyzés mellékletében foglalt szöveget⁹, mint az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások alapját képező általános megközelítést.

⁹ A Bizottság javaslatához (7222/18) képest újonnan beillesztett szövegrészeket **félkövér aláhúzott** szedés, a törölt részeket pedig [...] jelzi.

[...]

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jogról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 81. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,¹[...]

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Unió célul tűzte ki a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fenntartását és fejlesztését. E térség fokozatos kialakítása érdekében az Unió intézkedéseket fogad el a határokon átnyúló vonatkozású polgári ügyekben való igazságügyi együttműködésre vonatkozóan, a belső piac megfelelő működéséhez szükséges mértékben.
- (2) A Szerződés 81. cikke szerint ezek az intézkedések magukban foglalják a tagállamokban alkalmazandó kollíziós szabályok összeegyeztethetőségének biztosítására irányuló intézkedéseket.

¹ HL C ..., ..., ... o.

- (3) A belső piac megfelelő működése megköveteli a jogviták kimenetelének előreláthatóbbá tétele érdekében **az alkalmazandó joggal kapcsolatos jogbiztonságot** [...], [...] az ítéletek szabad mozgása pedig **szükségessé teszi** [...] azt, hogy a tagállamokban hatályos **kollíziós** [...] szabályok ugyanazt a nemzeti jogot határozzák meg [...] **alkalmazandó jogként**, függetlenül attól, hogy melyik tagállami bíróságok előtt [...] indítanak keresetet.
- (4) A szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Róma I.) nem **jelöli ki** [...] a követelések **engedményezésének** [...] harmadik felekre kifejtett hatásaira **alkalmazandó jogot** [...]. Az említett rendelet 27. cikkének (2) bekezdése azonban előírta, hogy a Bizottság jelentést terjesszen az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elé a követelések átruházásának vagy engedményezésének harmadik személyekkel szembeni érvényesíthetőségéről, valamint az átruházott vagy engedményezett követelésnek egy másik személy jogával szembeni elsőbbségének kérdéséről, és adott esetben a jelentéshez csatolja az említett rendelet módosítására irányuló javaslatot és a bevezetendő rendelkezések hatásvizsgálatát.
- (5) 2015. február 18-án a Bizottság elfogadta a tőkepiaci unió kiépítéséről szóló zöld könyvet², amely kimondta, hogy az értékpapírosítás és a pénzügyi biztosítékok összeurópai piacának létrehozása, valamint egyéb tevékenységek, például a faktoring **során** [...] fontos szempont, hogy nagyobb jogbiztonságot kell teremteni a követelések határokon átnyúló átruházása és az ilyen átruházások prioritási sorrendjének esetében, különös tekintettel a fizetéképtelenség esetére.

² COM(2015) 63 final.

- (6) 2015. szeptember 30-án a Bizottság közleményt fogadott el a tőkepiaci unió megteremtésére irányuló cselekvési tervről³. **A** [...] tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési terv megállapította, hogy **a** [...] hitelkövetelés-**engedményezés** [...] harmadik felekre kifejtett hatásainak eltérő nemzeti kezelése bonyolítja ezen eszközök határokon átnyúló biztosítékként történő felhasználását, és azt a következtetést vonta le, hogy ez a jogbizonytalanság megakasztja a gazdaságilag jelentős pénzügyi műveleteket, például az értékpapírosítást. A tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési terv kimondta, hogy a Bizottság egységes szabályokat fog javasolni annak érdekében, hogy jogi megalapozottsággal meg lehessen határozni, melyik ország nemzeti joga alkalmazandó a hitelkövetelés-engedményezés harmadik felekre kifejtett hatásaira.
- (7) 2016. június 29-én a Bizottság jelentést fogadott el a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló 2002/47/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének megfeleltetéséről⁴, amely arra a kérdésre összpontosított, hogy ez az irányelv eredményesen és hatékonyan működik-e a hitelkövetelések biztosítékként történő felhasználására előírt alaki követelményeket illetően. A jelentés arra a következtetésre jutott, hogy a követelések **engedményezésének** [...] harmadik felekre kifejtett hatásaival kapcsolatos egységes szabályokra **irányuló** [...] javaslat lehetővé tenné annak jogi megalapozottsággal történő meghatározását, hogy melyik nemzeti jogot kell alkalmazni a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira, ami hozzájárulna a nagyobb jogbiztonság eléréséhez a hitelkövetelések biztosítékként való, határokon átnyúló felhasználása esetén.
- (8) 2016. szeptember 29-én a Bizottság jelentést fogadott el a követelések engedményezésének vagy átruházásának harmadik felekkel szembeni érvényesíthetőségéről, valamint az engedményezett vagy átruházott követelésnek egy harmadik fél jogával szembeni elsőbbsége kérdéséről. A jelentés megállapította, hogy az egységes **kollíziós** [...] szabályok erősítenék a jogbiztonságot, és csökkentenék a tagállami megközelítések eltéréséből adódó gyakorlati problémákat és jogi költségeket. E szabályok rendeznék az engedményezés harmadik személyekkel szembeni érvényesíthetőségét, valamint az elsőbbség kérdését rivális engedményesek vagy az engedményesek és más jogosultak között.

³ COM(2015) 468 final.

⁴ COM(2016) 430 final.

- (9) E rendelet tárgyi hatályának és rendelkezéseinek összhangban kell lenniük a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló 864/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (Róma II.)⁵, a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 593/2008/EK rendelettel (Róma I.)⁶, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról (átdolgozás) szóló 1215/2012/EU rendelettel⁷, valamint a fizetésképtelenségi eljárásról szóló (EU) 2015/848 rendelettel **(fizetésképtelenségi rendelet)**⁸. [...]
- (10) Ez a rendelet megvalósítja a tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési tervet. Megfelel továbbá a Róma I. rendelet 27. cikkének (2) bekezdésében megállapított azon követelménynek, hogy a Bizottságnak közzé kell tennie egy jelentést, és adott esetben a követelések engedményezésének harmadik személyekkel szembeni érvényesíthetőségéről, valamint az engedményesnek egy másik személy jogával szembeni elsőbbségéről szóló javaslatot.
- (11) Jelenleg uniós szinten nem léteznek a követelések engedményezésének harmadik felekre [...] kifejtett hatásaira irányadó kollíziós szabályok. **Amennyiben** léteznek **az e kérdéssel kapcsolatos,** [...] tagállami szinten meghatározott kollíziós szabályok, azok [...] **eltérnek egymástól** [...]. A követelések határokon átnyúló engedményezése során a nemzeti kollíziós szabályok inkoherenciája jogbizonytalansághoz vezet abban a tekintetben, hogy melyik jogot kell alkalmazni az engedményezések harmadik felekre kifejtett hatásaira. A jogbiztonság hiánya olyan jogi kockázatot teremt a követelések határokon átnyúló engedményezései esetében, amely a belföldi engedményezések esetén nem létezik, ugyanis különböző nemzeti anyagi jogi szabályok alkalmazására kerülhet sor attól függően, hogy melyik tagállam bíróságai vagy hatóságai vizsgálják az **engedményezett** követelések feletti jogcímmel kapcsolatos jogvitát.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 864/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról (Róma II.) (HL L 199., 2007.7.31., 40. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK rendelete (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.) (HL L 177., 2008.7.4., 6. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 1215/2012/EU rendelete (2012. december 12.) a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról (HL L 351., 2012.12.20., 1. o.).

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/848 rendelete (2015. május 20.) a fizetésképtelenségi eljárásról (HL L 141., 2015.6.5., 19. o.).

- (12) Ha az engedményesek nincsenek tisztában a jogi kockázattal vagy úgy döntenek, hogy figyelmen kívül hagyják azt, nem várt pénzügyi veszteség érheti őket. A határokon átnyúlóan engedményezett követelések feletti jogcím birtokosával kapcsolatos bizonytalanság dominóhatást fejthet ki, valamint elmélyítheti és elnyújthatja a pénzügyi válság hatását. Ha az engedményesek úgy döntenek, hogy konkrét jogi tanácsadás igénybevételével enyhítik a jogi kockázatot, magasabb tranzakciós költséget fognak viselni, amire belföldi engedményezések esetén nem volna szükség. Ha a jogi kockázat elriasztja az engedményeseket, akik úgy döntenek, hogy elkerülik azt, üzleti lehetőségeket mulaszthatnak el és csökkenhet a piaci integráció.
- (13) E rendelet célja, hogy jogbiztonságot nyújtson olyan közös kollíziós szabályok meghatározása révén, amelyek kijelölik, hogy melyik jogot kell alkalmazni a követelések **határokon átnyúló** engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira.
- (14) A követelés jogot biztosít a hitelezőnek egy pénzösszeg kifizetésére vagy **egy nem pénzbeli** [...] kötelezettség teljesítésére az adós részéről. A követelés engedményezése lehetővé teszi, hogy a hitelező (engedményező) átruházza az adósság megfizetésének az adóssal szembeni követeléséhez való **jogát** [...] egy másik személyre (engedményes). A hitelező és az adós, az engedményező és az engedményes, valamint az engedményes és az adós közötti szerződéses jogviszonyt szabályozó jogot kijelölő kollíziós szabályokat a Róma I. rendelet állapítja meg. **A Róma I. rendelet 14. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kollíziós szabályok az engedményező és az engedményes közötti szerződéses jogviszonyt, a Róma I. rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kollíziós szabályok pedig az engedményes és az adós közötti szerződéses jogviszonyt szabályozzák**⁹.

⁹ [...]

- (15) Helyénvaló, hogy az e rendeletben meghatározott kollíziós szabályok legyenek irányadók a követelések engedményezésének **harmadik felekre** [...] kifejtett hatásaira az engedményezésben részt vevő valamennyi fél között [...], valamint harmadik felek (**például** [...] az engedményező hitelezője) tekintetében, **az adósnak a Róma I. rendelet 14. cikkének (2) bekezdése szerinti jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül.**[...]
- (16) Az e rendelet hatálya alá tartozó követelések körébe – **nem kimerítő jelleggel – a következők tartoznak** [...]: vevőkövetelések, **hitelkövetelések, a 2002/47/EK irányelv fogalommeghatározása szerinti pénz, a 2009/110/EK irányelv fogalommeghatározása szerinti elektronikus pénz, valamint** a 2014/65/EU irányelv fogalommeghatározása szerinti pénzügyi eszközökből [...] **eredő követelések** [...] ¹⁰ – **az átruházható értékpapírokból, pénzügyi eszközökből vagy kollektív befektetési formák befektetési jegyeiből eredő követelések kivételével –, függetlenül attól, hogy azokat megosztott főkönyvi technológia segítségével bocsátották-e ki.**
- (16a) A kriptoeszközök piacairól szóló [XXX] (MiCA-) rendelettel összhangban a megosztott főkönyvi technológia (distributed ledger technology, DLT) a titkosított adatok megosztott rögzítését támogató technológia. E rendeletnek technológiásemleges megközelítésre kell épülnie.**

¹⁰ [...]

Mivel e rendelet technológiasemleges eszköz, hatályának attól függetlenül ki kell terjednie a követelésekre, hogy azok milyen technológia segítségével kibocsátott, átruházott vagy tárolt eszközből erednek, vagyis a kriptoeszközökből eredő követelésekre is. Egyes, a kriptoeszközök piacairól szóló [XXX] (MiCA-) rendeletben „elektronikuspénz-token”-ként vagy „e-pénz-token”-ként meghatározott kriptoeszközök elsődlegesen fizetőeszközként hivatottak szolgálni, és funkciójuk nagyon hasonló az elektronikus pénzről szóló 2009/110/EK (EMD2) irányelv fogalommeghatározása szerinti elektronikus pénz funkciójához. Más kriptoeszközöket ugyanakkor a nemzeti jog a MiFID hatálya alá tartozó pénzügyi eszközként minősít. Az azzal kapcsolatos behatárolási problémák elkerülése végett, hogy egy bizonyos kriptoeszköz pénzügyi eszköznek vagy egyéb típusú kriptoeszköznek minősül-e, e rendelet hatályának az összes kriptoeszközökből fakadó követelésekre ki kell terjednie, az átruházható értékpapíroknak, pénzügyi eszközöknek vagy kollektív befektetési formák befektetési jegyeinek minősülő kriptoeszközökből eredő követelések kivételével.

(16i) E rendeletnek alkalmazandónak kell lennie mind a fennálló, mind pedig a jövőbeli követelések engedményezésének a harmadik felekre kifejtett hatásaira. A Róma I. rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében a követelések átruházhatóságát – ideértve a jövőbeli követelések átruházhatóságának kérdését is – az engedményezett követelésre irányadó jog szabályozza.

(16a) E rendelet nem alkalmazandó a pénzügyi eszközök átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra – függetlenül attól, hogy azok kibocsátása megosztott főkönyvi technológia révén történik-e –, ideértve a pénzügyi eszközök biztosítékként nyújtás, elzálogosítás vagy biztosítéki joggal való egyéb megterhelés útján való átruházását is. E rendelet nem alkalmazandó különösen az átruházható értékpapíroknak, pénzügyi eszközöknek és kollektív befektetési formák befektetési jegyeinek az átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra, abban az esetben sem, ha a pénzügyi eszközök átruházása biztosítékként nyújtás, elzálogosítás vagy biztosítéki joggal való egyéb megterhelés útján történik, függetlenül attól, hogy az átruházásra tanúsítvány fizikai átadása, könyvelési tételként nyilvántartásban, számlán vagy központi letéti rendszerben való rögzítés útján kerül-e sor, vagy követelések olyan engedményezése útján, mint például közvetítői láncban az adott eszközök átadása iránt a soron következő közvetítő által támasztott követelés. [...]. Mivel a származtatott ügyletek egyszerre minősülnek pénzügyi eszköznek és szerződésnek, és mivel e rendelet hatálya nem terjedhet ki a szerződések átruházására és a novációra, e rendelet nem alkalmazandó a származtatott ügyletek átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra. E rendelet nem alkalmazandó továbbá a kriptoeszközök átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra, függetlenül attól, hogy azok pénzügyi eszköznek minősülnek-e, ideértve a kriptoeszközök biztosítékként való nyújtás, elzálogosítás vagy biztosítéki joggal való egyéb megterhelés útján való átruházását is.

(16ii) A követelés teljesítésére (például kölcsön visszafizetésére) biztosítéki jog alapítása (például jelzálogszerződés vagy elzálogosítás) útján garancia vállalható. Biztosítéki jog alapítható követelésre vagy követelésen kívüli, egyéb eszközre. A követelésen kívüli eszközök közé tartozik az ingatlantulajdon; az ingó tárgyi eszköz, függetlenül attól, hogy jogszabály által előírt nyilvántartásba bejegyzett dologról (például járműről vagy gépről) van-e szó; és az immateriális ingó vagyontárgy, függetlenül attól, hogy jogszabály által előírt nyilvántartásba bejegyzett dologról (például szellemi tulajdonjogról) van-e szó. E rendelet hatályának attól függetlenül ki kell terjednie a követelések engedményezésére, hogy az valódi engedményezés-e (például vevőkövetelés faktorra engedményezése) vagy pedig biztosíték nyújtása, elzálogosítás vagy a követelés biztosítéki joggal való egyéb megterhelése útján történik (például zálogjog alapítása vevőkövetelésre). E rendelet hatálya azonban nem terjedhet ki a követelésen kívüli, egyéb eszközök átruházására, legyen szó akár valódi átruházásról (például átruházható értékpapírok átruházásáról), akár biztosíték nyújtása, elzálogosítás vagy a követelésen kívüli eszköz biztosítéki joggal való egyéb megterhelése (például ingatlanra jelzálogjog alapítása vagy átruházható értékpapír elzálogosítása) útján történő átruházásról.

(16aa) Az e rendelet által kijelölt jognak kell szabályoznia a követelés engedményezése által harmadik felekre kifejtett hatásokat, amennyiben az engedményezett követelésre ingatlantulajdonra vagy a jogszabály által előírt nyilvántartásba vételi kötelezettség tárgyát képező ingó vagyontárgyra alapított jog útján nyújtottak biztosítékot. E rendelet nem alkalmazandó azonban az ingatlantulajdonra vagy a jogszabály által előírt nyilvántartásba vételi kötelezettség tárgyát képező ingó vagyontárgyra alapított biztosítéki jog átruházásának harmadik felekre kifejtett hatásaira, ideértve az azon állam joga által előírt bármely, a biztosítéki jog átruházásának érvényességéhez szükséges alaki vagy nyilvántartásba vételi követelményt is, ahol az ingatlan található, vagy amelynek hatáskörébe a nyilvántartás vezetése tartozik. E rendelet nem alkalmazandó továbbá a biztosítéki jogok érvényesítésével kapcsolatos kérdésekre, ideértve az értékesítésükből származó bevételre való jogosultságot is.

(16aaa) Előfordulhat, hogy az e rendelet értelmében alkalmazandó jog nem azonos annak az államnak a jogával, ahol az ingatlan található, vagy amelynek hatáskörébe a nyilvántartás vezetése tartozik (például amiatt, hogy az engedményező szokásos tartózkodási helye „A” államban található, az ingatlantulajdon pedig „B” államban). Az ilyen esetekben i. ahhoz, hogy az engedményes jogcímet szerezhessen a követelésre, teljesülniük kell az e rendelet által kijelölt jogban előírt követelményeknek, és ii. ahhoz, hogy az engedményesre átszállhasson a követelés biztosítékaként szolgáló ingatlantulajdon vagy nyilvántartásba vett ingó vagyontárgy tulajdonjoga, teljesülniük kell az annak az államnak a nemzeti kollíziós szabályaiban a biztosítéki jog átruházására vonatkozóan meghatározott követelményeknek, ahol az ingatlan található, vagy amelynek hatáskörébe a nyilvántartás vezetése tartozik (jellemzően a dolog fekvési helve vagy a bejegyzés helve szerinti jog), az esetleges alaki vagy nyilvántartásba vételi követelményeket is beleértve.

(16ab) Egves jogrendszerekben azonban a biztosítéki jog oly módon kapcsolódik a tárgyat képező követeléshez, hogy annak az államnak a joga alapján, ahol az ingatlan található vagy amelynek hatáskörébe a nyilvántartás vezetése tartozik, teljesülniük kell bizonyos, a biztosítéki jog átruházásának érvényességéhez szükséges alaki vagy nyilvántartásba vételi követelményeknek is ahhoz, hogy az engedményes jogcímet szerezhessen magára a követelésre, és a biztosítéki jog megszerzésének feltételeként előírt alaki vagy nyilvántartásba vételi követelmények teljesülése vagy nem teljesülése hatással lehet a biztosított követelésre vonatkozó esetleges elsőbbségi összeütközések feloldására.

Az ilyen esetekben e rendelet nem alkalmazandó a biztosított követelésre vonatkozó elsőbbségi összeütközések feloldása keretében a biztosítéki jog átruházásának érvényességéhez szükséges alaki vagy nyilvántartásba vételi követelmények teljesülésének vagy nem teljesülésének a hatásaira. Következésképpen az e rendelet értelmében alkalmazandó jog nem alkalmazandó az ingatlantulajdonra vagy jogszabály által előírt nyilvántartásba vételi kötelezettség tárgyát képező ingó vagyontárgyra alapított biztosítéki jog útján biztosított követelésekre vonatkozó olyan elsőbbségi összeütközések esetében, amelyek különösen a következők között merülnek fel: i. azon, a biztosított követelésre igényt tartó érdekelt fél, aki teljesítette az e rendelet által az engedményezett követelés feletti jogcím megszerzésének feltételeként előírt alkalmazandó jog előírásait is és az annak az államnak a jogában előírt, a követelésre alapított biztosítéki jog megszerzéséhez szükséges alaki vagy nyilvántartásba vételi követelményeket is, ahol az ingatlan található, vagy amelynek hatáskörébe a nyilvántartás vezetése tartozik, és ii. azon, a biztosított követelésre igényt tartó érdekelt fél, aki csak az e rendelet által az engedményezett követelés feletti jogcím megszerzésének feltételeként előírt alkalmazandó jog előírásait teljesítette.

(16b) A követelések immateriális javak. Átruházhatók immateriális jószágként vagy – tanúsítványban megtestesülő vagy könyvelési tételben megjelenő követelések esetében – tárgyi eszközként vagy jóváírás, illetve beszedés útján. Azt, hogy egy követelés immateriális jószágként, tanúsítványban megtestesülő követelésként vagy könyvelési tételben megjelenő követelésként átruházható-e, a Róma I. rendelet 14. cikkének (2) bekezdésével összhangban a követelésre irányadó anyagi jog határozza meg. E rendeletnek a követelések immateriális javakként való engedményezése esetén a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó általános kollíziós szabályokat meghatározó horizontális eszköznek kell lennie (*lex generalis*). Amennyiben a követelés tanúsítványban testesül meg (ez áll fenn például a bemutatóra szóló kötvények vagy a bemutatóra szóló kötvényről fizikailag leválasztható kamatszervények esetében) vagy könyvelési tételben jelenik meg (például könyvelési tételként megjelenő kötvények vagy könyvelési tételként megjelenő, különálló kamatszervények esetében), akkor az ilyen követelés átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokat ki kell zárni e rendelet hatálya alól, és azokat az átruházás által harmadik felekre kifejtett hatásokra irányadó különös kollíziós szabályokat kell alkalmazni, amelyek a követelések tárgyi eszközként való átruházása esetében alkalmazandók (azaz például az átruházható eszközökre vagy a pénzügyi eszközökre irányadó szabályokat) vagy azok jóváírásként vagy beszedésként való átruházására vonatkoznak (azaz például a könyvelési tételként megjelenő pénzügyi eszközökre irányadó szabályokat) (*lex specialis*). A tanúsítványban megtestesülő vagy könyvelési tételben megjelenő követelések engedményezésének a hatály alóli kizárását ki kell terjeszteni az olyan helyzetekre is, amikor a követelés az alapjául szolgáló értékpapírt kibocsátó vállalat által vezetett nyilvántartásban szerepel, azaz például a névre szóló részvények esetében.

(16c) Követelés keletkezhet átruházható értékpapírok viszonylatában is; ilyen például a részvények osztaléka vagy a kötvények kamata iránti követelés. Az ilyen követelések engedményezése – az értékpapírra irányadó jogtól függően – történhet az alapjukul szolgáló értékpapírtól elkülönülten és immateriális formában (egy részvényes például finanszírozási kérelme biztosítékként engedményezhet osztalékkövetelést is a bankra). Az értékpapírokra alkalmazandó joggal való következetesség érdekében, valamint tekintettel a tagállamok gyakorlata közötti eltérésekre, a követeléseknek az alapjukul szolgáló értékpapírtól elkülönülten és immateriális formában való engedményezését (vagyis az olyan helyzeteket, amikor nem testesülnek meg tanúsítvány formájában, nem jelennek meg könyvelési tételként és nem kerülnek rögzítésre DLT útján) szintén ki kell zárni e rendelet hatálya alól.

(16d) Az idegen váltókon, a csekkeken és a saját váltókon, valamint az egyéb forgatható eszközökön alapuló követeléseket – amennyiben az ilyen egyéb forgatható eszközök alapján létrejövő kötelezettségek azok forgatható jellegéből fakadnak – ki kell zárni e rendelet hatálya alól. A „forgatható eszköz” kifejezés eltérő jelentéstartalommal bír a magánjogban és az uniós pénzügyi vívmányokban. Az uniós pénzügyi vívmányokban – különösen a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelvben¹¹ – a „forgatható eszköz” kifejezés olyan tágabb fogalmat fed, amelybe beletartozik minden olyan eszköz, amellyel tőkepiacon kereskedni lehet, vagyis az olyan pénzügyi eszközök is, mint például az átruházható értékpapírok és a származtatott eszközök. E rendelet alkalmazásában a „forgatható eszköz” kifejezés alatt a Róma I. rendelet 1. cikkének (2) bekezdése szerinti „átruházható értékpapír” értendő, mégpedig úgy, mint amely olyan mértékig magában foglalja a fuvarleveleket is, amennyiben a fuvarlevél forgatható jellegéből fakadóan követelés alapját képezi, valamint a bemutatóra szóló kötvényeket is olyan mértékig, amennyiben a követelések a bemutatóra szóló kötvény forgatható jellegéből fakadnak.

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.).

(16e) A társasági jog, valamint a más jogi személyekre vagy jogi személyiség nélküli szervezetekre vonatkozó jog hatálya alá tartozó követelések, például a társaságok és más jogi személyek vagy jogi személyiség nélküli szervezetek bejegyzés útján vagy más módon történő létrehozásából, jogképességéből, belső szervezetéből és működéséből vagy megszűnéséből, valamint a társaság, illetve szervezet tagjainak és tisztviselőinek személyes, a társaság vagy a szervezet kötelezettségeiért való felelősségéből eredő követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira e rendelet hatálya – a Róma I. rendelettel összhangban – nem terjedhet ki.

(16f) E rendelet hatályának ki kell terjednie a számlatulajdonosok vagy harmadik felek általi, őket adott esetben jogszabály alapján megillető olyan követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira, amelyek a 2003/87/EK irányelv (a kibocsátáskereskedelmi rendszerről szóló irányelv) szerinti, kibocsátási egységekre vonatkozó, a kibocsátási egységekre vonatkozó számlák és ügyletek uniós jegyzékében véglegessé vált ügyleteket érintik, többek között visszakövetelési, kártalanítási vagy kártérítési igényt, például csalás vagy technikai hiba esetén. Ez nem vezethet az ügylet visszafordításához, visszavonásához vagy érvénytelenítéséhez az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben.

(17) Ennek a rendeletnek a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira **kell vonatkoznia** [...]. Nem **terjedhet** [...] ki az olyan [...] szerződések (így a származtatott ügyletek) átruházására, amelyekben jogok (vagy követelések) és kötelezettségek egyaránt szerepelnek, sem a szerződéseknek a szóban forgó jogokra és kötelezettségekre is kiterjedő novációjára. **Ez a rendelet nem alkalmazható továbbá az egy adott szerződésben foglalt követelések engedményezéséből és a szerződés novációjából eredő esetleges elsőbbségi összeütközésekre.** Mivel ez a rendelet nem **terjedhet** [...] ki a szerződések átruházására vagy novációjára, a pénzügyi eszközökkel való kereskedésnek, valamint ezen eszközök elszámolásának és kiegyenlítésének továbbra is a Róma I. rendeletben meghatározott, szerződéses kötelezettségre alkalmazandó jog hatálya alá **kell** [...] tartozniuk. [...]

(18) [...] ¹²[...] ¹³[...] ¹⁴[...] ¹⁵[...]

[...] E rendeletnek egyetemesnek kell lennie: az e rendelet által kijelölt jog akkor is alkalmazandó, ha e jog nem valamely tagállam joga.

(19[...]) A kiszámíthatóság alapvetően fontos azon harmadik felek számára, amelyek jogcímet kívánnak szerezni az engedményezett követelés felett. Az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti **állam** [...] jogának a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira történő alkalmazása lehetővé teszi, hogy az érintett harmadik felek előre könnyen megállapíthassák, hogy melyik állam nemzeti joga lesz irányadó a jogaikra. Tehát főszabályként az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jogot kell alkalmazni a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira. Ez a szabály alkalmazandó különösen a faktorálás, a **biztosítéki megállapodások** [...] és – ha a felek nem választották meg az engedményezett követelésre alkalmazandó jogot – az értékpapírosítás **és a fedezett kötvények kibocsátása keretében történő követelés-engedményezés harmadik felekre kifejtett hatásaira.**

12 [...]
13 [...]
14 [...]
15 [...]

(20[...]) A követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandóként főszabályként választott jognak lehetővé kell tennie az alkalmazandó jog meghatározását jövőbeli követelések engedményezése vagy[...] követelések **tömeges** engedményezése esetén [...], **melyek mindegyike általános gyakorlat**, például faktorálás esetében. Az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog **főszabályként** való alkalmazása **megkönnyíti**[...] a jövőbeli követelések engedményezése, **valamint a több különböző jog hatálya alá tartozó követelések tömeges engedményezése** által harmadik felekre kifejtett hatásokra alkalmazandó jog meghatározását.

(21[...]) Annak meghatározása, hogy ki rendelkezik jogcímmel az engedményezett követelés felett, **különösen fontos** [...] akkor, ha az engedményező fizetéseképtelenné válik, **mivel a követelések olyan eszközök, amelyek beszámíthatók a csődvagyonba, és a hitelezőknek tudniuk kell, hogy az engedményezett követelés még részét képezi-e a csődvagyonnak.**[...] Ezért kívánatos, hogy az e rendeletben, valamint **a fizetéseképtelenségi rendeletben** (a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló (EU) 2015/848 rendeletben) megállapított kollíziós szabályok koherensek legyenek. A koherenciát úgy kell megvalósítani, hogy főszabályként az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jogot kell alkalmazni a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira, mivel az engedményező szokásos tartózkodási helyének kapcsoló elvként való használata **rendszerint** egybeesik azzal, hogy a fizetéseképtelenségi eljárások céljából az adós fő érdekeltségeinek központját használják kapcsoló elvként.

(22) Ez a rendelet és a fizetéseképtelenségi rendelet egymást kiegészítő kollíziós szabályokat állapít meg. Először az e rendelet által kijelölt alkalmazandó jogot kell alkalmazni annak megállapítására, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása előtt tett követelés-engedményezés érvényesíthetővé vált-e harmadik felekkel, többek között az engedményező hitelezőivel szemben. Amennyiben igen, második lépésben a fizetéseképtelenségi rendelet értelmében alkalmazandó jognak kell meghatározni, hogy az engedményezés a hitelezők összességének hátrányt okozott-e, és azt kell irányadóknak tekinteni az engedményezés semmisségét, megtámadhatóságát vagy végrehajthatatlanságát illetően. Ha a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően kell engedményezni egy követelést, a fizetéseképtelenségi rendelet alapján alkalmazandó jognak kell meghatározni, hogy sor kerülhet-e, illetve hogy milyen feltételek mellett kerülhet sor az engedményezésre. A fizetéseképtelenségre alkalmazandó jogban meghatározott feltételekre is figyelemmel, ezt követően az e rendelet alapján alkalmazandó jognak kell meghatározni az engedményezés harmadik felekkel szembeni érvényesíthetőségét.

- (23) A nemzetközi kereskedelemben a követelések engedményezéséről szóló 2001. évi ENSZ egyezmény úgy rendelkezik, hogy az engedményes engedményezett követelés feletti jogának a rivális érdekelt felek jogával szembeni elsőbbségére az engedményező tartózkodási helye szerinti állam joga az irányadó. Az e rendelet **szerint főszabályként alkalmazandó jog**[...] és az egyezmény által nemzetközi szinten előnyben részesített megoldás összeegyeztethetősége várhatóan meg fogja könnyíteni a nemzetközi jogviták rendezését.
- (24) Ha az engedményező ugyanazon követelés többszöri engedményezése között megváltoztatja a szokásos tartózkodási helyét, annak a jognak kell az alkalmazandó jognak lennie, amely az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog [...] azon [...] engedményezés időpontjában, **amely először vált** érvényesíthetővé harmadik felekkel szemben, az **arra alkalmazandó**, az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti [...] jog értelmében [...]. **Ezért az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti, az egyes engedményezésekre alkalmazandó jog alapján meg kell határozni azt az időpontot, amikor az egyes engedményezések harmadik felekkel szemben érvényesíthetővé váltak**[...].
- (25) A piaci gyakorlatnak és a piaci szereplők szükségleteinek megfelelően célszerű, hogy bizonyos követelés-engedményezések harmadik felekre kifejtett hatásaira – kivételes esetekben – az engedményezett követelés joga, vagyis a hitelező és az adós közötti, a követelés alapját képező eredeti szerződést szabályozó jog legyen az irányadó jog.

(26) Az engedményezett követelés jogának kell irányadónak lennie a számlán [...] jóváírt pénz számlatulajdonos általi engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásai tekintetében, ha a számlatulajdonos a hitelező/engedményező, a **számlavezető**[...] pedig az adós. Nagyobb kiszámíthatóságot biztosít harmadik felek, például az engedményező hitelezői és a rivális engedményesek számára, ha az engedményezett követelés joga alkalmazandó ezen engedményezések harmadik felekre kifejtett hatásaira, mivel az általános vélelem szerint a **számlavezető** [...] helye szerinti **állam** [...] joga az irányadó a számlatulajdonos számlán [...] jóváírt pénzre vonatkozó követelésére (nem pedig a számlatulajdonos/engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog). Általában ezt a jogot választják a számlatulajdonos és a **számlavezető** [...] közötti számlaszerződésben. **A technológiasemleges megközelítéssel összhangban az engedményezett követelés joga a 2009/110/EK irányelvben (az elektronikus pénzről szóló második irányelv, EMD2) meghatározott elektronikus pénzre, valamint a kriptoeszközök piacairól szóló [XXX] rendeletben (MiCA) meghatározott „elektronikuspénz-tokenre” vagy „e-pénz-tokenre” is alkalmazandó.**

(26a) E rendelet alkalmazása céljából egy számláról egy másikra történő pénzáttalás nem minősül követelés engedményezésének.

(27) A pénzügyi piacok zavartalan működésének megőrzése érdekében a[...] – többek között megosztott főkönyvi technológia útján kibocsátott – pénzügyi eszközökből, például származtatott ügyletekből eredő [...] követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira az engedményezett követelésre irányadó [...] jognak kell vonatkoznia[...]. A származtatott ügyletekből eredő követelések lehetnek a származtatott ügylet időtartama alatti időközi kifizetésekre vonatkozó követelések, valamint a származtatott ügylet lezárásakor a pozíciólezárás összegére vonatkozó követelések. Az engedményezett követelés jogának alkalmazása azt jelenti, hogy az ilyen követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira a felek által a származtatott ügyleteikre irányadóként a Róma I. rendelet 3. cikke szerint választott jog vonatkozna (amennyiben a származtatott eszköz-pozíciókat tőzsdén kívül ruházzák át), vagy – jogválasztás hiányában – amennyiben a származtatott eszköz-pozíciók átruházása kereskedési helyszínen történik (vagyis tőzsdén kereskedett származtatott termékek esetében), a kereskedési helyszín joga a Róma I. rendelet 4. cikke (1) bekezdésének h) pontja szerint. Hasonlóképpen, abban az esetben, ha származtatott ügyletekből eredő követelések átruházására pénzügyi piaci infrastruktúrák vagy rendszerek keretein belül kerül sor, a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira a pénzügyi piaci infrastruktúrában vagy rendszerben részt vevők által az elszámolások véglegességéről szóló irányelv 2. cikkének a) pontjában előírtaknak megfelelően választott jog vonatkozna. A Róma I. rendelet 14. cikkének (2) bekezdésével összhangban a követelés átruházhatóságát az engedményezett követelés jogának kell meghatározni, akár a felek választották az alkalmazandó jogot, akár – jogválasztás hiányában – a kereskedési helyszín szabályai rendelkeznek arról.

(27a) Az engedményezett követelés jogának kell irányadónak lennie a pénzügyi eszköznek vagy elektronikus pénznek nem minősülő kriptoeszközökből származó követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira is.

(27i) A pénzügyi piacok zavartalan működése szükségessé teszi azt is, hogy i. az e rendeletben meghatározott pénzügyi szerződésekből (például keretmegállapodásból), továbbá az azokhoz kapcsolódó biztosítéki megállapodásokból és nettósítási megállapodásokból; ii. pénzügyi piaci ügyletekből (azaz pénzügyi eszközök tőzsdén kívüli vagy kereskedési helyszíneken történő átruházásából); és iii. a pénzügyi piaci infrastruktúrákban vagy rendszerekben, például a központi szerződő felek klíringrendszereiben és az elszámolási rendszerekben való részvételből eredő követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira az engedményezett követelésre irányadó jognak kell vonatkoznia. Ez azt jelenti, hogy a fenti szerződésekből és megállapodásokból, a pénzügyi piacokon kötött kereskedési szerződésekből, valamint a pénzügyi piaci infrastruktúrákon vagy rendszereken belül kötött, klíringgel és elszámolással kapcsolatos szerződésekből eredő követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira a felek által választott jog vagy jogválasztás hiányában a főszabályként alkalmazandó jog vonatkozna. A pénzügyi szerződés és a kapcsolódó megállapodás felei, a kereskedési szerződés felei, valamint a pénzügyi piaci infrastruktúrán vagy rendszeren belül kötött szerződés felei tőzsdén kívüli ügyletek esetében a Róma I. rendelet 3. cikke szerint választanak meg a szerződésükre irányadó jogot, pénzügyi piaci infrastruktúrán vagy rendszeren belül kötött szerződések esetében pedig az elszámolások véglegességéről szóló irányelv 2. cikkének a) pontjában előírtaknak megfelelően. Kereskedési helyszínen kötött ügyletek esetében jogválasztás hiányában – a Róma I. rendelet 4. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében – a kereskedési helyszínre vonatkozó jog lenne az alkalmazandó. A pénzügyi piacokon (tőzsdén kívül vagy kereskedési helyszíneken) kötött kereskedési szerződések és a klíringre vagy elszámolásra irányuló, pénzügyi piaci infrastruktúrán vagy rendszeren belül kötött szerződések esetében a pénzügyi piacok zavartalan működése biztosított, mivel az ilyen szerződésekből eredő követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jog (az engedményezett követelés joga) ugyanaz a jog lenne, mint az ilyen szerződésekre alkalmazandó jog, vagyis a tőzsdén kívüli ügyletekre vonatkozó szerződések felei által (a Róma I. rendelet 3. cikke értelmében) választott jog, valamely rendszerben részt vevők által az adott rendszeren belül kötött szerződések esetében (az elszámolások véglegességéről szóló irányelv 2. cikkének a) pontjában előírtaknak megfelelően) választott jog, vagy kereskedési helyszínen kötött ügyletek esetében jogválasztás hiányában (a Róma I. rendelet 4. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében) a kereskedési helyszínre vonatkozó jog.

(27ii) A devizaügyletekből származó követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira szintén az engedményezett követelés joga az irányadó, akár származtatott ügyletekből származó követeléseként, és ezért pénzügyi eszközökből származó követeléseként, akár azonnali devizaügyletekből származó követeléseként, az (EU) 2017/565 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 10. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételek szerint.

(27a) E rendelet alkalmazásában a pénzügyi piacokon végrehajtott ügyleteket úgy kell értelmezni, hogy azok magukban foglalják a tőzsdén kívüli (OTC) ügyleteket, a kereskedési helyszíneken és tőzsdéken – beleértve az EGT szabályozott piacait –, a multilaterális kereskedési rendszerekben (MTF-ek) és a szervezett kereskedési rendszerekben (OTF-ek) végrehajtott ügyleteket, vagy a MiFID szerinti engedélyezett rendszeres internalizálón keresztül végrehajtott ügyleteket, és minden esetben a harmadik országbeli, funkcionálisan egyenértékű pénzügyi piacokat. A pénzügyi piaci infrastruktúrákban való részvételt úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja az értékpapír-kiegyenlítési és fizetési rendszereket, az engedélyezett vagy szabályozott pénzügyi piaci infrastruktúrákat, például a központi szerződő felet (CCP) és a központi értéktárat (CSD), valamint az elszámolások véglegességéről szóló irányelv¹⁶ (SFD) alkalmazásában kijelölt vagy más módon védett rendszereket, valamint minden esetben a harmadik országbeli, funkcionálisan egyenértékű pénzügyi piaci infrastruktúrákat.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 98/26/EK irányelve (1998. május 19.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről (HL L 166., 1998.6.11., 45. o.).

(27b) A kölcsön formájában nyújtott hitelre vonatkozó megállapodásokból eredő követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira az engedményezett követelés joga az irányadó. Ez magában foglalja a 2002/47/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének o) pontjában meghatározott hitelköveteléseket, amelyeket gyakran használnak az eurórendszeren belül pénzügyi biztosítékként. A másodlagos pénzügyi piacokon a szindikált hitelekből és a hitelalapú közösségi finanszírozásból származó követelések határokon átnyúló engedményezésének megkönnyítése érdekében a szindikált hitelekből és a hitelalapú közösségi finanszírozásból eredő követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira szintén az engedményezett követelés joga alkalmazandó.

(28) Rugalmasságot kell biztosítani az értékpapírosítás keretében történő követelés-engedményezések harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jog meghatározása során az értékpapírosítást végző összes szereplő igényeinek kielégítése, valamint a határokon átnyúló értékpapírosítási piac kisebb szereplőkre való kiterjesztésének megkönnyítése érdekében. **Ez nem sértheti a pénzügyi piacokra alkalmazandó szabályozási előírások alkalmazását. Az értékpapírosítás fogalmát az (EU) 2017/2402 rendeletnek¹⁷ megfelelően kell meghatározni. Mivel a fedezett kötvények kibocsátása hasonló jellemzőkkel bír, mint az értékpapírosítás, és amennyiben a fedezett kötvények kibocsátása követelések engedményezésével jár, ugyanezt a rugalmasságot kell alkalmazni a fedezett kötvények kibocsátására is. A fedezett kötvény fogalmát az (EU) 2019/2162 irányelvnek¹⁸ megfelelően kell meghatározni.**

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2402 rendelete (2017. december 12.) az értékpapírosítás általános keretrendszerének meghatározásáról, az egyszerű, átlátható és egységesített értékpapírosítás egyedi keretrendszerének létrehozásáról, valamint a 2009/65/EK, a 2009/138/EK és a 2011/61/EU irányelv és az 1060/2009/EK és a 648/2012/EU rendelet módosításáról.

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/2162 irányelve (2019. november 27.) a fedezett kötvények kibocsátásáról és a fedezett kötvények közfelügyeletéről, továbbá a 2009/65/EK és a 2014/59/EU irányelv módosításáról.

(28a) Amennyiben[...] főszabály szerint az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jogot **kell alkalmazni**[...] az értékpapírosítás **vagy a fedezett kötvények kibocsátása** keretében történő követelés-**engedményezések**[...] harmadik felekre kifejtett hatásaira, az engedményező (**értékpapírosításban a** kezdeményező) és az engedményes (**értékpapírosításban a** különleges célú gazdasági egység) részére lehetővé kell tenni, hogy az engedményezett követelés jogát válasszák a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jogként. **Amennyiben azonban főszabály szerint az engedményezett követelés jogát kell alkalmazni a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira, az engedményezőnek és az engedményesnek az értékpapírosítás vagy a fedezett kötvények kibocsátása keretében meg kell tudnia állapotni abban, hogy a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jogot kell alkalmazni. Tehát, az** [...] engedményező és az engedményes számára lehetővé kell tenni annak eldöntését, hogy az értékpapírosítás **vagy fedezett kötvények kibocsátása** keretében történő követelés-engedményezések harmadik felekre kifejtett hatásai [...] az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti szabály hatálya alá tartoznak-**e**[...], vagy [...] – az ügylet szerkezetétől és jellemzőitől, például a kezdeményezők számától és helyétől, valamint az engedményezett követelésre **irányadó**[...] jogok számától függően – az engedményezett követelés jogának hatálya alá.

(28b) A jogbiztonság érdekében és a jogválasztás meglétének ellenőrzése érdekében a jogválasztásról szóló megállapodást írásban vagy a megállapodás tartós rögzítését biztosító elektronikus úton dokumentálni kell.

(29) Ugyanazon követelés engedményesei közötti elsőbbségi összeütközés merülhet fel, ha a követelés engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásai az egyik engedményezés esetében az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti jog, a másik engedményezés esetében pedig az engedményezett követelés jogának hatálya alá tartoznak. Ilyen esetekben célszerű, hogy az engedményezésre alkalmazandó jog alapján harmadik felekkel szemben [...] először érvényesíthetővé **vált**[...] követelés-engedményezés harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jog legyen az elsőbbségi összeütközés feloldására alkalmazandó jog.

- (30) A követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandóként e rendeletben meghatározott nemzeti jog hatályának egységesnek kell lennie. **Az e rendelet értelmében** alkalmazandóként meghatározott nemzeti jognak különösen az alábbiakra kell irányadónak lennie: i. **a követelés** engedményezésének harmadik felekkel szembeni érvényesíthetősége, vagyis azok a lépések, amelyeket meg kell tenni **annak érdekében, hogy** [...] az engedményes [...] **megszerezhesse** [...] az engedményezett követelés feletti jogcímet (például [...] az adós írásbeli értesítése az engedményezésről); valamint ii. az elsőbbségi kérdések, vagyis több **rivalis** érdekelt fél közötti konfliktusok abban a tekintetben, hogy ki **szerezte meg** a jogcímet az **engedményezett** követelés felett (például két engedményes között, ha ugyanazt a követelést kétszer engedményezték, vagy az engedményes és az engedményező hitelezője között). **E rendelet alkalmazásában a követelés feletti jogcím magában foglalja a követelés tulajdonjogát és a nemzeti jog szerinti egyéb jogosultságokat is, így például a zálogjogot.**
- (31) Tekintettel e rendelet egyetemes jellegére, alkalmazandó jogként kijelölhető különböző jogi hagyományokkal rendelkező **államok** [...] joga. Amennyiben egy követelés engedményezését követően a követelés alapját képező szerződés átruházásra kerül, helyénvaló, hogy az e rendeletben **a** [...] **követelés** engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandóként meghatározott jog legyen irányadó az elsőbbségi összeütközésre is a követelés engedményese, valamint ugyanazon követelésnek a követelés alapját képező szerződés átruházása utáni új kedvezményezettje között. [...]
- (32) Közérdeken alapuló megfontolások indokoltá teszik a tagállami bíróságok azon – megszorítóan **értelmezendő** [...] – lehetőségét, hogy kivételes körülmények között a közrend és az imperatív rendelkezések alapján kivételeket alkalmazzanak.

(32a) Amennyiben egy fogyasztó harmadik félként érintett egy követelés engedményezésében, a fogyasztóvédelemre vonatkozó uniós anyagi jogi szabályokat kell alkalmazni, ha az e rendelet által kijelölt jog valamely tagállam joga. Amennyiben az e rendelet által kijelölt jog egy tagállamtól eltérő állam joga, a jogvitát rendező bíróságnak jogosultnak kell lennie arra, hogy e rendelet 6. és 7. cikkével összhangban és az azokban meghatározott feltételek mellett alkalmazza az eljáró bíróság államának joga által előírt imperatív rendelkezéseket, vagy elutasítsa az alkalmazandó jog valamely, az eljáró bíróság államának közrendjével ellentétes rendelkezésének alkalmazását. Amennyiben a fogyasztó az engedményezett követelés adója, helyzetére a Róma I. rendelet 14. cikkének (2) bekezdésével összhangban az engedményezett követelés jogának kell irányadónak lennie. E rendelet nem érinti a fogyasztóvédelemre – többek között a fogyasztói hitelre és a lakáscélú jelzáloghitelre – vonatkozó uniós anyagi jogi szabályokat.

(32b) Mivel vannak olyan államok, amelyekben két vagy több jogrendszer vagy szabályrendszer vonatkozik az e rendelet által szabályozott kérdésekre, elő kell írni, hogy e rendelet rendelkezései milyen mértékben alkalmazandók az említett államok különböző területi egységeiben.

(32c) E rendelet nem érintheti az uniós jog olyan más rendelkezéseinek az alkalmazását, amelyek a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásai tekintetében kollíziós szabályokat írnak elő konkrét ügyek vonatkozásában. E rendelet nem érinti különösen a pénzügyi biztosítékokról szóló irányelv¹⁹ 9. cikkében, az elszámolások véglegességéről szóló irányelv 8. és 9. cikkében, és a felszámolásról szóló irányelv²⁰ 24. és 31. cikkében foglalt kollíziós rendelkezéseket, valamint az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékről szóló rendelet²¹ hatálya alá tartozó kérdéseket.

(33) A tagállamok által vállalt nemzetközi kötelezettségek tiszteletben tartása azt jelenti, hogy e rendelet nem sértheti azokat a nemzetközi egyezményeket, amelyekben egy vagy több tagállam e rendelet elfogadásakor részes. A szabályokhoz történő könnyebb hozzáférés céljából a Bizottságnak a tagállamok által közölt információk alapján az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* **és az európai igazságügyi portálon** közzé kell tennie a vonatkozó egyezmények jegyzékét.

(33a) Ez a rendelet nem érintheti a mobil berendezésekkel kapcsolatos nemzetközi érdekekről szóló, 2001. évi Fokvárosi Egyezmény és az ahhoz csatolt jegyzőkönyvek alkalmazását.

(33b) E rendelet visszamenőleges hatályának elkerülése érdekében ezt a rendeletet csak akkor kell alkalmazni a követelések engedményezésére, ha az engedményezési szerződés megkötésére e rendelet alkalmazásának kezdőnapján vagy azt követően került sor.

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/47/EK irányelve (2002. június 6.) a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról (HL L 168., 2002.6.27., 43. o.).

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/24/EK irányelve (2001. április 4.) a hitelintézetek reorganizációjáról és felszámolásáról (HL L 125., 2001.5.5., 15. o.).

²¹ A Bizottság 389/2013/EU rendelete (2013. május 2.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 280/2004/EK és a 406/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat szerinti uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék létrehozásáról, továbbá a 920/2010/EU és az 1193/2011/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 122., 2013.5.3., 1. o.).

- (34) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket. Ez a rendelet különösen törekszik a tulajdonhoz való jogról, illetve a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogról szóló 17. és 47. cikk alkalmazásának az előmozdítására.
- (35) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a rendelet terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket [...] hozhat [...] az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. A követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásaira vonatkozó kollíziós szabályok kívánt egységessége kizárólag rendelet útján érhető el, mivel egyedül a rendelet biztosítja a szabályok következetes nemzeti szintű értelmezését és alkalmazását. Az említett cikkben foglalt arányossági elvnek[...] megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges[...] mértéket.
- (36) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével és 4a. cikkének (1) bekezdésével összhangban [...]Írország[...]] nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, [...]az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.[...]
- (37) Az Európai Unióról szóló **szerződéshez**[...] és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Hatály

- (1) Ezt a rendeletet a polgári és kereskedelmi ügyek területén a követelések **önkéntes** engedményezése és a jogok és kötelezettségek **szerződéses átszállása** által harmadik felekre kifejtett hatásokra kell alkalmazni kollízió esetén.

Ez a rendelet nem alkalmazandó különösen az adó-, vám- és közigazgatási ügyekre.

- (1a) Ez a rendelet nem alkalmazandó a pénzügyi eszközök átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra, ideértve többek között az ilyen pénzügyi eszközök biztosítékként való nyújtás, elzálogosítás vagy más, biztosítéki joggal való megterhelés útján való átruházását is. Ez a rendelet nem alkalmazandó különösen az átruházható értékpapírok, pénzügyi eszközök, kollektív befektetési formák befektetési jegyei átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra, ideértve többek között az ilyen pénzügyi eszközök biztosítékként való nyújtás, elzálogosítás vagy más, biztosítéki joggal való megterhelés útján való átruházását is.**

- (1ab) Ez a rendelet nem alkalmazandó a kriptoeszközök átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra, függetlenül attól, hogy azok pénzügyi eszköznek minősülnek-e vagy sem, ideértve az ilyen kriptoeszközök biztosítéki célú átruházását, elzálogosítását vagy más, biztosítéki joggal való megterhelését.**

(1aa) Ez a rendelet nem alkalmazandó a követelésektől eltérő eszközökre – különösen az ingatlantulajdonra vagy a jogszabály által előírt nyilvántartásba vételi kötelezettség tárgyát képező ingó vagyontárgyakra – vonatkozó biztosítéki jogok átruházása által harmadik felekre kifejtett hatásokra, ideértve a biztosítéki jogok átruházásának érvényességéhez szükséges alaki vagy nyilvántartásba vételi követelményeket és az ilyen követelmények teljesülésének vagy nem teljesülésének hatásait a biztosított követelésre vonatkozó elsőbbségi összeütközések feloldására.

(2) E rendeletet hatálya nem terjed ki a következő **követelések engedményezésére**:

- a)** a családi kapcsolatokból és az ilyen kapcsolatokra alkalmazandó jog szerint hasonló joghatásúnak tekintett kapcsolatokból – beleértve a tartási kötelezettséget is – [...] **eredő** követelések [...];
- b)** a házassági vagyonjogból eredő és az ilyen kapcsolatokra alkalmazandó jog szerint a házasságéval hasonló joghatásúnak tekintett kapcsolatokra alkalmazandó vagyonjogi jogszabályokból, továbbá a végrendeletből és öröklésből [...] **eredő** követelések [...];
- c)** váltók, csekkek és saját váltók, valamint egyéb átruházható eszközökből [...] **eredő** követelések [...], amennyiben az ilyen egyéb átruházható eszközön alapuló **követelések** [...] azok átruházható jellegéből származnak;
- d)** a társasági jog, valamint a más jogi személyekre vagy jogi személyiség nélküli szervezetekre vonatkozó [...] jog hatálya alá tartozó követelések, például a társaságok és más jogi személyek vagy jogi személyiség nélküli szervezetek bejegyzés útján vagy más módon történő létrehozásából, jogképességéből, belső szervezetéből és működéséből vagy megszűnéséből, valamint a társaság, illetve szervezet tagjainak és tisztviselőinek a társaság vagy a szervezet kötelezettségeiért való személyes felelősségéből **eredő követelések** [...];
- e)** kezelt vagyon alapításából, és a vagyonrendelők, vagyonkezelők és kedvezményezettek közötti jogviszonyból [...] **eredő** követelések [...];

f) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK **európai parlamenti és tanácsi** irányelv (Szolvenca II.) [...] ¹ 2. cikkének (1) és (3) bekezdésében említett vállalkozásoktól eltérő szervezetek tevékenységéből [...] **származó** olyan életbiztosítási szerződésekből [...] **eredő** követelések [...], amelyek célja, hogy egy adott vállalkozáshoz, vállalkozáscsoporthoz, szakmai szervezethez vagy azok csoportjához tartozó munkavállaló vagy önálló vállalkozó halálesete, túlélése, tevékenységének megszűnése, munkából eredő betegsége vagy balesete esetén juttatást nyújtsanak; [...]

g) tanúsítványban megtestesülő vagy könyvelési tételben megjelenő követelések;

h) az átruházható értékpapírokból, pénzügyi eszközökből vagy kollektív befektetési formák befektetési jegyeiből eredő követelések.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

a) „engedményező”: az a személy, aki/amely átruházza valamely adósság megfizetésének adóssal szembeni követeléséhez való jogát [...] egy másik személyre;

b) „engedményes”: az a személy, aki/amely megszerzi valamely adósság megfizetésének adóssal szembeni követeléséhez való jogát egy másik személytől;

¹ [...]

- c)** „engedményezés”: valamely adósság megfizetésének adóssal szembeni követeléséhez való jog önkéntes átruházása. **Magában** [...] foglalja a követelések valódi átruházását, a jogok és kötelezettségek szerződéses átszállását, a követelések biztosítéki célú átruházását, illetve elzálogosítását vagy más, biztosítéki joggal való megterhelését; **nem terjed ki azonban olyan szerződések átruházására, amelyekben jogok és kötelezettségek is szerepelnek, sem a szerződéseknek a szóban forgó jogokra és kötelezettségekre is kiterjedő novációjára;**
- d)** „követelés”: bármely jellegű – akár pénzbeli, akár nem pénzbeli, akár szerződéses kötelezettségből, akár szerződésen kívüli kötelmi viszonyból [...] **származó** – adósság megfizetésének követeléséhez való jog;
- e)** „harmadik felekre kifejtett hatások”: [...] egy adott **személy** [...] joga, hogy érvényesítse **egy** [...] engedményezett követelés feletti jogcímét [...] **harmadik felekkel szemben, beleértve** [...] ugyanazon [...] követelés engedményezettjeit vagy kedvezményezettjeit, az engedményező hitelezőit és más harmadik feleket, **az adósnak a Róma I. rendelet 14. cikkének (2) bekezdése szerint alkalmazandó jog szerint fennálló jogai és kötelezettségei sérelme nélkül;**
- f)** „szokásos tartózkodási hely”: társaságok és jogi személyiséggel rendelkező vagy jogi személyiség nélküli más szervezetek esetében a központi ügyvezetés helye; az üzleti tevékenysége [...] körében eljáró természetes személy esetében az üzleti tevékenység fő helye [...];

- g) [...] ²[...] ³[...] „értékpapírosítás”: az (EU) 2017/2402 rendelet (az értékpapírosítási rendelet) 2. cikkének 1. pontjában meghatározott ügylet vagy konstrukció;
- ga) „fedezett kötvények”: az (EU) 2019/2162 irányelv (a fedezett kötvényekről szóló irányelv) 3. cikkének 1. pontjában meghatározott adóssághoz kötelező;
- h) „pénz”: [...] a 2002/47/EK irányelv (a pénzügyi biztosítékokról szóló irányelv) 2. cikke 1. pontjának d) alpontjában meghatározott pénz;
- ha) „elektronikus pénz”: a 2009/110/EK irányelv (EMD2) 2. cikkének 2. pontjában meghatározott elektronikus pénz;
- hc) „kripto eszköz”: a kriptoeszközök piacairól szóló [XXX] rendelet [3. cikke (1) bekezdésének 2. pontjában] meghatározott kripto eszköz;
- i) „pénzügyi eszköz”: a [...] 2014/65/EU irányelv⁴ (MiFID-irányelv) I. mellékletének C. szakaszában meghatározott eszközök;

² [...]

³ [...]

⁴ [...]

- ia) „átruházható értékpapírok”: a 2014/65/EU irányelv (MiFID-irányelv) 4. cikke (1) bekezdésének 44. pontjában meghatározott eszközök;**
- i) „pénzügyi szerződés”: a 2014/59/EU irányelv (irányelv a bankok helyreállításáról és szanálásáról) 2. cikke (1) bekezdésének 100. pontjában meghatározott eszközök;**
- ja) „biztosítéki megállapodás”: a 2002/47/EK irányelv (a pénzügyi biztosítékokról szóló irányelv) 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti, pénzügyi biztosítékról szóló megállapodás és a 98/26/EK irányelv (az elszámolások véglegességéről szóló irányelv) 2. cikkének m) pontja szerinti biztosíték;**
- k) „nettósítási megállapodás”: a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel szóló (EU) 2021/23 rendelet 2. cikke első bekezdésének 47. pontjában meghatározott megállapodás;**
- l) „azonnali devizaügylet”: az (EU) 2017/565 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 10. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott ügylet.**

II. FEJEZET

EGYSÉGES SZABÁLYOK

3. cikk

Egyetemes alkalmazás

Az e rendelet által meghatározott jogot arra való tekintet nélkül alkalmazni kell, hogy az valamely tagállam joga-e.

Alkalmazandó jog

- (1) E cikk eltérő rendelkezése hiányában a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásait azon **állam** [...] jogának kell szabályoznia, amelyben az engedményező szokásos tartózkodási helye található [...] **az engedményezési szerződés megkötésének időpontjában.**

Ha az engedményező ugyanazon követelés különböző engedményeseknek történő két engedményezése között megváltoztatja a szokásos tartózkodási helyét, az egyik engedményes jogának a másik engedményes jogával szembeni elsőbbségét az engedményező azon időpontbeli szokásos tartózkodási helye szerinti jognak kell szabályoznia, amikor arra az engedményezésre sor került, amely az első albekezdés alapján alkalmazandóként kijelölt jog szerint elsőként vált érvényesíthetővé harmadik felekkel szemben.

- (2) Az alábbiak engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásait az engedményezett követelésre alkalmazandó jog szabályozza:

a) [...] **pénzkövetelések és elektronikuspénz-követelések;**

b) a következőkből [...] **származó** követelések:

i. _____ pénzügyi eszközök; [...]

ii. _____ pénzügyi szerződések, továbbá az azokhoz kapcsolódó biztosítéki megállapodások és nettósítási megállapodások; valamint

iii. _____ azonnali devizaügyletek;

ba) _____ az olyan kriptoeszközökből származó követelések, amelyek nem minősülnek pénzügyi eszköznek vagy elektronikus pénznek;

c) _____ a pénzügyi piacokon végrehajtott ügyletekből vagy a pénzügyi piaci infrastruktúrákban való részvételtől származó követelések;

d) a kölcsön formájában nyújtott hitelre vonatkozó megállapodásokból eredő követelések.

- (3) **Az értékpapírosítás és a fedezett kötvények kibocsátása során az** [...] engedményező és az engedményes alkalmazandó jogként [...] választhatja **az engedményező szokásos tartózkodási helye szerinti** jogot **vagy** [...] az **engedményezett követelésre** alkalmazandó jogot. [...]

Az engedményezési szerződésben vagy **az engedményezési szerződés megkötésével egyidejűleg megkötött** külön megállapodásban kifejezetten, **írásos formában** meg kell választani az alkalmazandó jogot. **A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés egyenértékűnek tekintendő az írásos formával. A megállapodás vagy [...] az abban foglalt feltételek meglétét és [...] tartalmi érvényességét [...] annak a [...] jognak kell [...] meghatározni, amely e rendelet szerint a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásait szabályozná abban az esetben, ha a megállapodás vagy a feltétel érvényes lenne. Amennyiben a fenti jog további alaki követelményeket ír elő, azokat a követelményeket alkalmazni kell.**

- (4) Ugyanazon követelés engedményesei között, ha az egyik engedményezés harmadik felekre kifejtett hatásaira annak az **államnak** [...] a joga irányadó, amelyben az engedményező szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, a másik engedményezés harmadik felekre kifejtett hatásaira pedig az engedményezett követelés joga az irányadó, a felmerülő elsőbbségi összeütközésre az azon követelésengedményezés harmadik felekre kifejtett hatásaira alkalmazandó jognak kell irányadónak lennie, amely a maga alkalmazandó joga alapján először vált érvényesíthetővé harmadik felekkel szemben.

5. cikk

Az alkalmazandó jog hatálya

A követelések **engedményezésének** [...] harmadik felekre kifejtett hatásaira e rendelet alapján alkalmazandó jog különösen az alábbiakra nézve irányadó:

- a) az engedményezés [...] harmadik felekkel szembeni érvényesíthetőségének biztosítására vonatkozó követelmények, [...] az adósnak **a Róma I. rendelet 14. cikkének (2) bekezdése szerint alkalmazandó jog szerint fennálló jogai és kötelezettségei sérelme nélkül**;
- b) az engedményes jogainak elsőbbsége ugyanazon követelés másik engedményesének jogaival szemben;
- c) az engedményes jogainak elsőbbsége az engedményező hitelezőinek jogaival szemben;
- d) az engedményes jogainak elsőbbsége az ugyanazon követelésnek [...] **a követelés alapját képező szerződés átruházása utáni** [...] kedvezményezettje jogaival szemben.

[...]

6. cikk

Imperatív rendelkezések

- (1) E rendelet nem korlátozhatja az eljáró bíróság országa szerinti jog által előírt imperatív rendelkezések alkalmazását.
- (2) Az imperatív rendelkezések olyan rendelkezések, amelyek betartását minden tagállam a közérdek – mint például ezen állam politikai, társadalmi vagy gazdasági rendjének megőrzése – szempontjából döntő fontosságúnak ítéli, és megköveteli a hatályuk alá eső valamennyi tényállásra történő alkalmazását, függetlenül attól, hogy e rendelet alapján a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásait illetően mely jog alkalmazandó.

III. FEJEZET

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

7. cikk

Közrend („ordre public”)

Az e rendelet által meghatározott bármely **állam** [...] joga valamely rendelkezésének alkalmazása csak akkor tagadható meg, ha az nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen az eljáró bíróság országának közrendjével (*ordre public*).

8. cikk

A vissza- és továbbutalás kizárása

Az e rendelet által meghatározott állam jogának alkalmazása alatt az adott államban hatályban lévő jogszabályok alkalmazását kell érteni, a nemzetközi magánjogi jogszabályok kizárásával.

9. cikk

Az egynél több jogrendszerrel rendelkező államok

- (1) Amennyiben az **e rendelet által meghatározott jog olyan** államé, **amely** több olyan területi egységből áll, amelyek mindegyike saját jogszabályokkal rendelkezik **a polgári és kereskedelmi ügyek területén** a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásai [...] tekintetében, akkor az [...] **adott állam belső kollíziós szabályai határozzák meg azt a releváns** területi egységet, **amelynek a jogszabályait alkalmazni kell.**
- (2) **Ilyen belső kollíziós szabályok hiányában** az e rendelet szerint alkalmazandó jog meghatározása céljából [...] **az adott állam jogára való valamennyi hivatkozást a releváns területi egységben hatályban lévő jogra történő hivatkozásként** [...] kell **értelmezni.**

(3)[...]. Az a tagállam, amely több olyan területi egységből áll, amelyek mindegyike saját jogszabályokkal rendelkezik a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásai tekintetében, nem köteles e rendeletet alkalmazni a kizárólag e területi egységek jogai között fennálló kollízió esetén.

10. cikk

Kapcsolat más uniós jogi aktusok rendelkezéseivel

(1) E rendelet nem érinti az olyan uniós jogi rendelkezések alkalmazását, amelyek egy adott kérdéssel kapcsolatban a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásai tekintetében kollíziós szabályokat írnak elő.

(2) **E rendelet nem érinti különösen a következőkben foglalt kollíziós szabályoknak a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásai tekintetében történő alkalmazását: a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló, 2002. június 6-i 2002/47/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről szóló, 1998. május 19-i 98/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a hitelintézetek reorganizációjáról és felszámolásáról szóló, 2001. április 4-i 2001/24/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.**

11. cikk

Kapcsolat a meglévő nemzetközi egyezményekkel

- (1) E rendelet nem érinti az olyan nemzetközi egyezmények alkalmazását, amelyekben e rendelet elfogadásának időpontjában egy vagy több tagállam részes, és amelyek a követelések engedményezésének harmadik felekre kifejtett hatásai vonatkozásában kollíziós szabályokat állapítanak meg.
- (2) Az e rendeletben szabályozott kérdések vonatkozásában azonban e rendelet – a tagállamok közötti viszonylatban – elsőbbséget élvez a kizárólag két vagy több tagállam között megkötött egyezményekkel szemben.

12. cikk

Az egyezmények jegyzéke

- (1) A tagállamok [**hat hónappal az alkalmazás kezdőnapját megelőzően**]-ig értesítik a Bizottságot a 11. cikk (1) bekezdésében említett egyezményekről. Amennyiben a tagállamok ezen időpontot követően felmondják ezen egyezmények valamelyikét, erről értesítik a Bizottságot.
- (2) A Bizottság az (1) bekezdésben említett értesítés kézhezvételét követő hat hónapon belül közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* **és az e-igazságügyi portálon**:
 - a) az (1) bekezdésben említett egyezmények jegyzékét;
 - b) az egyezmények (1) bekezdésben említett felmondását.

13. cikk

Felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés

A Bizottság [*öt évvel az alkalmazás kezdőnapját követően*]-ig jelentést nyújt be e rendelet alkalmazásáról az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak. Adott esetben ezt a jelentést a rendelet módosítására irányuló javaslatoknak kell kíséрниük.

14. cikk

Időbeli alkalmazás

[...] E rendelet azon követelésengedményezésekre alkalmazandó, **amelyekre vonatkozóan az engedményezési szerződés** megkötésére [*az alkalmazás kezdőnapja*]-án/-én vagy azt követően került sor.

[...]

15. cikk

Hatálybalépés és az alkalmazás kezdőnapja

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet [**az e rendelet** hatálybalépése **utáni 24** [...] hónapos **időszakot követő** [...] **hónap első napja**]-tól/-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt [...],

[...]

[...]
